

[Jønson.]

kunnet blive enige om noget reelt eller noget tidssvarende.

Nu sætter man igen ind paa, at 4 Aars Læretid er for lidt, det bør fremdeles være 5 Aar. Jeg vil gerne spørge de ærede Medlemmer, som har udtalt sig i den Retning: Har De ikke lagt Mærke til, at selv de ældste Haandværk har gennemgaaet en Udvikling i de senere Aar, som netop beviser, at den lange Læretid ikke mere er nødvendig? Hvad er der sket paa Rationaliseringens Omraade? Hvorledes har de Maskiner, der anvendes i Industrien, udviklet sig i de senere Aar? Paa en saadan Maade, at en Nedsættelse af Læretiden er absolut paa-krævet ifølge selve den Udvikling, som er foregaaet.

Man kan gaa ind paa en hvilken som helst Fabrik og se de nye Maskiner, de Ordninger, der er indført, saa vil man erkende, at det, vi i tidligere Tid kaldte for „Lære“, har Maskinteknikkens Udvikling til Dels overflødiggjort. Mange, mange Tusind unge Mennesker er gjort til Arbejdsdrenge i Stedet for Læredrenge, med andre Ord til Maskinpassere.

Jeg kan meget godt forstaa, at man fra et ensidigt Arbejdsgiverstandpunkt, ud fra hvilket det gælder om at tjene saa meget som muligt paa den unge Mand eller Kvinde, siger: Jo længere Læretiden er, des bedre er det for Arbejdsgiveren. Men maa jeg spørge: Gives da en Lærlingelov for Arbejdsgiverne? Jeg troede, at en saadan Lov skulde være en Beskyttelse for de unge Mennesker, som skal lære dette eller hint Fag, for ellers er jo selve Lovens Titel ganske meningsløs.

Selv Handelens Folk staar jo op og erklærer, at et saadant Lovforslag kan man ikke gaa med til af mange forskellige Grunde. Ja, hvorfor? Er Maskinteknikken ikke ogsaa i Handelsfaget i allerhøjeste Grad indført? For nogen Tid siden kom en ung Handelsmedhjælper til mig og bad mig om at skaffe ham ind paa en stor Fabriks Kontor. Han havde den nydeligste Haandskrift, og da jeg kom til Direktøren og viste ham den, sagde han: Ja, den er smuk, men det nytter ikke noget, for vi skriver slet ikke noget med Haanden mere. Altsaa, overfor et saa stort Kontor, som her var Tale om, var det slet ingen anbefaling, at man kunde udføre sit Fag paa den Maade, som man tidligere har kendt, og som man særlig har lagt Mærke til.

I Virkeligheden er det saaledes, efter at Rationaliseringen er gennemført ogsaa i Haandværket, at Arbejdet udstykkes paa en 10—15 Arbejdere. Jeg antager efter Ud-

talelserne af de ærede Ordførere for Venstre og de Konservative, at de mener, at Produktionen foregaar paa samme Maade nu, som den gjorde for mange Aar siden. Det er en stor Fejltagelse. Selv i det Haandværksfag, som jeg tilhører, hvor vi altid før fik Arbejdets Raamateriale udleveret og kunde begynde fra Begyndelsen og glæde os over at se det færdige Resultat, har man grebet ind og udstykket Arbejdet. Hvad skal man gøre med en Lærling, der har staaet i en saadan Lære i en 4—5 Aar?

Saa siger man: Vi har Mestrene ude paa Landet, der lærer de godt. Jeg havde nær sagt: Ja, Gud hjælpe os! En hel Masse af de Mestre — det kan jeg godt sige uden at fornærme dem, for det er ikke deres Skyld — har ikke lært Faget paa en saadan Maade, at de kan lære fra sig igen.

Før var det saaledes, i alt Fald for mit Fags Vedkommende, at hvert Foraar, naar der var produceret en hel Del Svende, hvoraf mange slet ikke kunde bestille noget, saa eksporterede vi i Massevis til Tyskland, og naar de havde været dernede en 2—3 Aar og kom tilbage, saa var de dygtige Arbejdere. Men det kan man ikke gøre mere, fordi der er lukket af alle Steder. Der er ingen Udviklingsmuligheder for Haandværk eller Industri nogen Steder.

Jeg synes, som sagt, at 4 Aar er en tilstrækkelig lang Læretid, og jeg kan ikke tænke mig noget Fag, i hvilket det skulde være nødvendigt at udvide Læretiden til 5 Aar.

Det er blevet sagt, at hvis et Lovforslag som dette skulde blive vedtaget, saa vilde Arbejdsgiverne simpelt hen ikke udlære nogen. Det blev jeg meget forbavset over at høre, men jeg mener, at det vilde være en Velgerning mod de unge Mennesker, hvis det var Tilfældet nogle Aar. Det vilde være en Velgerning, fordi Stillingen nu er den, at naar Læretiden er udløbet, saa siger Mesteren til den paagældende: Ja, nu er du Svend, min Dreng, men jeg har ikke Brug for dig mere, og saa kastes han ud i Arbejdsløsheden, og der kan han gennemgaaende blive en 3—4 Aar. Hvad betyder det? Det betyder dels, at han glemmer det, han har lært, og dels, at han paa Grund af Arbejdsløsheden demoraliseres i allerhøjeste Grad.

Jeg beder det ærede Medlem Hr. Pitzner henvende sig paa Arbejdsmændenes Kontor og spørge Dansk Arbejdsmandsforbund, hvor mange af dets Medlemmer der har faaet teknisk og faglig Uddannelse. Saa vilde han faa at vide, at omtrent Halvdelen af dette store Fags Arbejdere har